EUROPESE
COMMISSIE

Brussel, 16.7.2026
COM(2026) 373 final

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de toepassing van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad tot vaststelling van een controleregeling van de Unie die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, zoals vereist uit hoofde van artikel 118, voor de periode 2020-2024

VERSLAG VAN DE COMMISSIE AAN HET EUROPEES PARLEMENT EN DE RAAD

inzake de toepassing van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad tot vaststelling van een controleregeling van de Unie die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen, zoals vereist uit hoofde van artikel 118, voor de periode 2020-2024

1. Inleiding en achtergrond

Verordening (EG) nr. 1224/2009[1] van de Raad ("de controleverordening") voorziet in een visserijcontrolesysteem van de EU om naleving van de voorschriften van het gemeenschappelijkvisserijbeleid[2] (GVB) te waarborgen. In de controleverordening worden, net als in de verordening inzake illegale, ongemelde en ongereglementeerde visserij (IOO-visserij)[3] en de Verordening inzake het duurzame beheer van externe vissersvloten[4], voorschriften en maatregelen voor controle, inspectie en handhaving vastgesteld op basis van een alomvattende en geïntegreerde aanpak. De controleverordening is een fundamentele pijler van het GVB en biedt een uitgebreide reeks instrumenten om ervoor te zorgen dat het GVB volledig en doeltreffend wordt uitgevoerd.

Bij het beheer en de uitvoering van het visserijcontrolesysteem in de EU zijn de lidstaten, de Europese Commissie, het Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA)[5] en commerciële marktdeelnemers betrokken. De controleverordening is van toepassing op de gehele keten van visserijactiviteiten, van het net tot op het bord.

Met dit document voldoet de Commissie aan haar wettelijke verplichting om elke vijf jaar aan het Europees Parlement en de Raad verslag uit te brengen over de toepassing van de controleverordening in de lidstaten (artikel 118, lid 2, van de controleverordening).

In 2017 en 2021 heeft de Commissie de verslagen over de uitvoering en evaluatie van de controleverordening voor de vijfjarige perioden 2010-2014 en 2015-2019 vastgesteld[6]. Uit de verslagen is gebleken dat de controleverordening essentieel is voor de verwezenlijking van de doelstellingen van het gemeenschappelijk visserijbeleid en voor de handhaving van de instandhoudings- en beheersmaatregelen. De beginselen en bepalingen van de controleverordening waren bedoeld om kwesties die in het verleden hebben geleid tot slechte naleving van de visserijvoorschriften en grootschalige overbevissing aan te pakken. Door de Commissie uitgevoerde audits en verificaties hebben echter aanzienlijke tekortkomingen met betrekking tot de uitvoering van essentiële EU-regels aan het licht gebracht. Door deze tekortkomingen kan de verwezenlijking van de langetermijndoelstellingen van het GVB in het

1 PB L 343 van 22.12.2009, blz. 1.

2 PB L 354 van 28.12.2013, blz. 22.

3 PB L 286 van 29.10.2008, blz. 1.

4 PB L 347 van 28.12.2017, blz. 81.

5 https://www.efca.europa.eu.

6 COM(2017)192 final, COM(2021)316 final.

gedrang komen. Bovendien was de controleverordening, hoewel hiermee is bijgedragen aan de verbetering van zowel het visserijcontrolesysteem als de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid, niet geheel geschikt voor het beoogde doel (zie punt 3.1). Om de vastgestelde tekortkomingen te helpen aanpakken, heeft de Commissie een voorstel tot herziening van het visserijcontrolesysteem van de EU vastgesteld[7]. De wijzigingsverordening ("de herziene controleverordening") werd in 2023 vastgesteld[8]. Veel van de wijzigingen in de herziening van 2023 zijn pas vanaf januari 2026 van toepassing en worden voor dit verslag derhalve buiten beschouwing gelaten. Sinds de herziene controleverordening in werking is getreden, geeft de Commissie prioriteit aan de voorbereiding en vaststelling van de nodige secundaire wetgeving. Dit zal echter voornamelijk na de verslagperiode plaatsvinden[9].

De vaststelling van de herziene controleverordening is een belangrijke beleidsontwikkeling in de betrokken periode. Het is een cruciale stap op weg naar een meer doeltreffende, moderne en consequente controle ter ondersteuning van het visserijbeheer. Hiermee worden reeds lang bestaande tekortkomingen bij het verzamelen van gegevens over vangsten en vaartuigactiviteiten aangepakt door het uitgebreide gebruik van digitale registratiesystemen en elektronische monitoring op afstand (REM), waardoor de nauwkeurigheid en transparantie aanzienlijk worden verbeterd en een gelijk speelveld wordt gecreëerd. Het herziene kader is erop gericht om via digitalisering de uitvoering van de aanlandingsverplichting te versterken en de naleving van de instandhoudingsdoelstellingen te ondersteunen. Hiermee is ook meer gestructureerd en digitaal toezicht op vaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12 meter en van recreatievisserij door middel van digitale vangstregistratiesystemen ingevoerd, en zijn het sanctiesysteem en de voorwaarden voor de uitvoering ervan in en tussen de lidstaten verbeterd. Het herziene kader bevordert administratieve vereenvoudiging en kostenreductie, met name doordat papieren procedures worden vervangen door digitale oplossingen, wat zowel de autoriteiten als de marktdeelnemers ten goede komt.

Dit derde verslag bevat een overzicht van de toepassing van de belangrijkste bepalingen van de controleverordening voor de periode 2020-2024. De gepresenteerde informatie is afkomstig van: i) de door de lidstaten overeenkomstig artikel 118 van de controleverordening gerapporteerde gegevens[10]; ii) aan audits, verificaties en inspecties ontleende informatie; en iii) discussies in deskundigengroepen over visserijcontrole en naleving.

---

7 COM(2018)368 final.

8 Verordening (EU) 2023/2842.

9 Met uitzondering van de handeling betreffende opneming in de lijst met havens die in aanmerking komen voor de afwijking van de tolerantiemarge: Uitvoeringsverordening (EU) 2024/1474 van de Commissie van 24 mei 2024 tot vaststelling van regels voor de uitvoering van artikel 14, lid 4, punt a), van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad wat betreft de afwijking van de tolerantiemarge voor de schatting van vangsten voor ongesorteerde aanlandingen en overladingen van de kleine pelagische visserij, de industriële visserij en de visserij op tropische tonijn met ringzegens.

10 Een uitgebreide en gedetailleerde samenvatting van de door de lidstaten gerapporteerde gegevens is te vinden in het samenvattende verslag van de door de lidstaten overeenkomstig artikel 118 van de controleverordening gerapporteerde gegevens, dat samen met de oorspronkelijke ingediende verslagen beschikbaar is op de website van het Bureau voor publicaties van de EU.

2. Uitvoering van de controleverordening door de lidstaten

De lidstaten zijn verantwoordelijk voor de uitvoering van het visserijcontrolesysteem. In de periode 2020-2024 zijn de lidstaten de uitvoering van de controleverordening blijven verbeteren, hoewel er in de verslagperiode in verschillende lidstaten aanzienlijke tekortkomingen werden vastgesteld, met name met betrekking tot essentiële bepalingen inzake weging en vangstregistratie. Op deze vragen zal hierna nader worden ingegaan.

2.1. *Voorwaarden voor toegang tot de wateren en de hulpbronnen en controle op het vlootbeheer*

Om de visserijactiviteiten in overeenstemming te brengen met de regels van het GVB moeten deze activiteiten worden uitgevoerd met een visvergunning en, onder bepaalde voorwaarden, een vismachtiging. Tijdens de verslagperiode is het door de lidstaten gemelde totale aantal geldige visvergunningen met 6 % gedaald, van 72 562 in 2020 tot 68 085 in 2024. In dezelfde periode meldden de lidstaten 1 669 tijdelijk geschorste visvergunningen en 6 368 definitief ingetrokken visvergunningen. Ook het aantal vismachtigingen daalde en wel met 8 %: van 35 128 in 2020 tot 32 474 in 2024, waarbij 99 tijdelijk waren opgeschort en 1 664 permanent waren ingetrokken.

Voor een doeltreffende controle moeten de lidstaten een satellietvolgsysteem voor vaartuigen (VMS) gebruiken. Vissersvaartuigen met een lengte over alles van 12 meter of meer moeten zijn uitgerust met een apparaat waarmee de bevoegde autoriteiten deze automatisch kunnen lokaliseren en herkennen. Uit een analyse van de gemelde gegevens blijkt dat 98 % van de vaartuigen met een lengte van meer dan 15 meter in 2020 was uitgerust met een VMS; in 2024 was dit licht gedaald naar 96 %. Het aantal vaartuigen met een lengte tussen 12 en 15 meter dat met een VMS is uitgerust, is gestegen van 36 % in 2020 naar 48 % in 2024. De lidstaten meldden ook een toename van het percentage vaartuigen met een lengte over alles van meer dan 15 meter die zijn uitgerust met een automatisch identificatiesysteem (AIS), van 80 % in 2020 tot 84 % in 2024.

Het VMS is een cruciaal onderdeel van het toezicht op en de controle op visserijactiviteiten; hierbij wordt gebruikgemaakt van satellietvolgsystemen om de positie en bewegingen van vissersvaartuigen te controleren. Bij de herziene controleverordening is het gebruik van VMS uitgebreid naar vlootcategorieën die niet volledig onder de oorspronkelijke verordening vielen en is er vanaf 2028 een lichter systeem ingevoerd voor vaartuigen met een lengte over alles van minder dan 12 meter. Dat deze zeer grote categorie vaartuigen nu ook onder de verordening vallen, is een belangrijke mijlpaal. In de herziene controleverordening wordt ook bepaald op welke wijze de door het VMS en andere volgsystemen verzamelde gegevens moeten worden gemeld en door de autoriteiten voor controle- en inspectiedoeleinden moeten worden gebruikt.

Een belangrijk element van het visserijcontrolesysteem van de EU is de controle van het motorvermogen. Motorvermogen en brutotonnage zijn de twee capaciteitsindicatoren die worden beheerd via de regeling voor toevoeging of onttrekking, waarbij er in het kader van het GVB maxima voor beide gelden. Het beheer van de vlootcapaciteit, met inbegrip van de regeling voor toevoeging aan of onttrekking aan de vloot voor het vissersvlootregister van de EU, is derhalve afhankelijk van een nauwkeurige en betrouwbare registratie van deze parameters. Na de vaststelling van de tekortkomingen in de motorvermogenscontrolesystemen van de lidstaten, die aan het licht kwamen in de studie van de Commissie van 2019[11], is de Commissie in dialoog getreden met de lidstaten, waarbij het in 15 gevallen een pre-inbreukdialoog betrof. Veel lidstaten hebben hun inspanningen opgevoerd om te voldoen aan de verplichting om het motorvermogen te certificeren en te controleren. Naar aanleiding van verzoeken om aanvullende ondersteuning werd in september 2022 een technische werkgroep opgericht; deze bestaat uit deskundigen van de lidstaten en wordt ondersteund door een externe deskundige op het gebied van motorvermogen, om de conclusies van de studie van 2019 op te volgen. Met de herziene controleverordening worden de vastgestelde tekortkomingen

[11] Study on engine power verification by Member States – Final report, Publicatiebureau, 2019.

aangepakt. De verplichting tot permanente controle van het motorvermogen van vaartuigen met een hoog risico geldt vanaf 10 januari 2028[12]. De werkgroep heeft technische specificaties ontwikkeld om de lidstaten te helpen deze verplichte controle uit te voeren. Deze documenten met richtsnoeren zijn bedoeld om lidstaten te helpen bij de voorbereiding van een correcte en tijdige uitvoering ervan. Beide documenten met richtsnoeren zijn openbaar toegankelijk via het Publicatiebureau van de Commissie[13], zodat de lidstaten zich gemakkelijker kunnen voorbereiden op de nieuwe regels die in 2028 van kracht worden. Door middel van continu contact en uitwisseling van informatie moet de paraatheid en naleving worden gewaarborgd.

Omwille van een beter toezicht op de vlootgegevens en de vlootcapaciteit op EU-niveau onderhoudt de Commissie een vlootregister van de Unie[14]. Dit register omvat een databank die gedeeltelijk openbaar toegankelijk is.

2.2. Instrumenten voor de melding van vangsten, weging en traceerbaarheid

Om een doeltreffend toezicht te vergemakkelijken, is het verplicht om voor EU-vissersvaartuigen met een lengte over alles van 10 meter of meer een visserijlogboek bij te houden. Voor vaartuigen met een lengte over alles van 12 meter of meer moet dit in elektronische vorm gebeuren (e-logboek), hoewel bij wijze van uitzondering tijdens de verslagperiode kan worden toegestaan dat voor bepaalde vaartuigen met een lengte over alles van 12 tot 15 meter een papieren logboek wordt gebruikt[15]. Uit de gegevens komt als algemene trend naar voren dat er steeds minder gebruik wordt gemaakt van papieren logboeken. Het percentage vaartuigen met een lengte over alles van meer dan 12 meter waarvoor een e-logboek wordt gebruikt, bedroeg in 2020 94 % en ruim 95 % in 2024. Ook het percentage vaartuigen met een lengte over alles van 10 meter tot 12 meter waarvoor gebruik werd gemaakt van e-logboeken was gestegen; van 49 % in 2020 naar 66 % in 2024.

Het toezicht op de vangsten voor vaartuigen met een lengte over alles van minder 10 meter moest worden uitgeoefend door middel van steekproefplannen, papieren logboeken of verkoopdocumenten. Het aandeel van de vaartuigen waarop elk van deze methoden van toezicht van toepassing was, was gedurende de gehele verslagperiode vrij stabiel, met in de loop der jaren slechts enkele procentpunten verschil. Steekproefplannen waren de meest gebruikte methode van toezicht. Naast deze controlemaatregelen steeg het gebruik van elektronische logboeken van 537 in 2020 tot 1 743 in 2024, wat een stijging was van 225 %.

---

12 Artikel 39 bis van Verordening (EU) 2023/2842.

13 Europese Commissie: Directoraat-generaal Maritieme Zaken en Visserij en Roos Diesel Analysis B.V., Technical guidance for the monitoring, certification and verification of engine power in EU fisheries control – *Opgesteld door de technische werkgroep motorvermogen, een subgroep van de groep van deskundigen inzake visserijcontrole*, Europese Commissie, 2025.

Europese Commissie: Directoraat-generaal Maritieme Zaken en Visserij en Roos Diesel Analysis B.V., Europese Commissie, 2025, Technical specifications and guidance for the implementation of devices for the continuous monitoring of catching vessels' engine power.

14 EU-vissersvlootregister.

15 Tot 10 januari 2026 kunnen de lidstaten vrijstelling verlenen voor vaartuigen met een lengte over alles van 12 meter tot 15 meter die: a) uitsluitend actief zijn in de territoriale zeeën van de vlaggenlidstaat; of b) nooit langer dan 24 uur op zee blijven tussen het tijdstip van vertrek uit de haven en het tijdstip van terugkeer naar de haven.

De herziene controleverordening zal deze trend ondersteunen door het gebruik van elektronische logboeken geleidelijk uit te breiden naar alle vaartuigen, ongeacht de grootte ervan.

Het nauwkeurig wegen en registreren van vangsten vormt de basis van het visserijbeheer. Het wegen en registreren van de vangst zijn van essentieel belang voor controledoeleinden, het verzamelen van gegevens voor wetenschappelijke doeleinden, het toezicht op de benutting van quota en het voorkomen van overbevissing. Tijdens de verslagperiode heeft de Commissie in de lidstaten in verschillende zeebekkens vele controles uitgevoerd op het wegen en registreren van de vangsten. In veel gevallen werd door de bevindingen van de evaluaties van de Commissie bevestigd dat er sprake was van aanzienlijke tekortkomingen bij het wegen en registreren van vangsten, met name wat betreft gesorteerde en ongesorteerde vangsten in de Oostzee, de Noordzee en de westelijke wateren. Veel van deze tekortkomingen zijn reeds lang bestaande problemen die in eerdere evaluaties van de Commissie aan het licht waren gekomen. De situatie verschilt van lidstaat tot lidstaat, maar de geconstateerde tekortkomingen behelzen onder meer het wegen op niet-goedgekeurde weegsystemen, het niet-wegen van alle visserijproducten, het niet-verwijderen van water of ijs bij vangsten vóór het wegen, met de regels strijdige verlaging van de weegresultaten, het ontbreken van doeltreffende controle en handhaving, en willekeurige registratie van de vangsten na het wegen. Deze tekortkomingen doen afbreuk aan de resultaten die met de doelstellingen van het GVB zijn behaald en dragen in sommige gevallen bij aan de verslechtering van de biologische toestand van de bestanden. De Commissie heeft samen met de betrokken lidstaten vervolgacties besproken, onder andere door actieplannen op te stellen om de vastgestelde problemen te verhelpen.

De herziene controleverordening zal er ook toe bijdragen dat deze situatie wordt aangepakt. Op grond van de herziene verordening moeten wegingen worden uitgevoerd door bevoegde marktdeelnemers, die daarbij gebruikmaken van door de lidstaten goedgekeurde systemen. De afwijkingen van de verplichting om alle vangsten bij aanlanding en voor het vervoer ervan te wegen door middel van steekproef-, controle- en gemeenschappelijke controleprogramma's, blijven van kracht, maar zullen door de Commissie door middel van secundaire wetgeving worden geharmoniseerd.

Ondanks de vorderingen op het gebied van traceerbaarheid blijven er zorgen bestaan. De lidstaten blijven daarom verschillende oplossingen onderzoeken om de traceerbaarheid van visserijproducten te waarborgen. Er zijn in verschillende mate vorderingen gemaakt met de uitvoering van reeds lang bestaande traceerbaarheidsvoorschriften voor visserijproducten, waarbij regelgevingskaders ter waarborging van de transparantie over de oorsprong van producten en de controleerbaarheid in de hele toeleveringsketen voor verse en ingevroren producten in acht worden genomen. Sommige lidstaten hebben digitale systemen ingevoerd voor het registreren en traceren van visserijproducten van de vangstplaats tot de detailhandel, waardoor de traceerbaarheid en naleving worden verbeterd.

Verschillende lidstaten hebben gemeld dat traceerbaarheidssystemen zijn geïntegreerd in nationale visserijinformatiesystemen, waardoor visserijproducten doelmatig digitaal kunnen worden getraceerd. Digitale platforms maken de invoer van gegevens in elke fase van de toeleveringsketen mogelijk — van vissers die hun vangsten rapporteren tot de verwerking en

distributie met behulp van unieke identificatiemiddelen of QR-codes om toegankelijke, volledige registraties voor verificatiedoeleinden bij te houden.

Ondertussen hebben andere lidstaten technologische verbeteringen ingevoerd, zoals mobiele applicaties en software die speciaal zijn ontworpen om de traceerbaarheid te verbeteren. Deze hulpmiddelen vergemakkelijken het uitwisselen van informatie tussen marktdeelnemers van de visserijsector, inspecteurs en kopers, en ondersteunen een grondige controle tijdens inspecties, waardoor rapporten in real time kunnen worden gegenereerd om de integriteit van de toeleveringsketen te waarborgen. Niet alle uitdagingen zijn hiermee opgelost, met name niet wat betreft het bereiken van volledige naleving in de hele toeleveringsketen, ten aanzien waarvan er in de detailhandel en de groothandel behoefte is aan standaardisatie. Sommige lidstaten aarzelen om uitgebreide naleving af te dwingen totdat er binnen de hele EU sprake is van een eenduidige aanpak en wijzen op de verschillende mate waarin wordt gebruikgemaakt van technologie en het beleid wordt gehandhaafd. Multinationale ondernemingen hebben bovendien moeite om hun grensoverschrijdende activiteiten op elkaar af te stemmen, wat de behoefte aan geharmoniseerde regelgeving nog eens onderstreept.

De herziene controleverordening zal bijdragen tot een oplossing voor deze problemen. Met deze verordening wordt toegewerkt naar steeds meer digitalisering voor bestaande traceerbaarheidsvoorschriften, die vanaf 2029 worden uitgebreid naar verse en diepgevroren producten, waarvoor eerst nog wel via secundaire wetgeving gedetailleerdere regels moeten worden vastgesteld.

2.3. Specifieke controle- en inspectieprogramma's

De specifieke controle- en inspectieprogramma's die de Commissie heeft vastgesteld voor zes zeebekkens in de EU[16] zijn door het Europees Bureau voor visserijcontrole (EFCA) en op nationaal niveau door de lidstaten uitgevoerd. Het EFCA heeft door middel van gezamenlijke inzetplannen gezorgd voor een operationele coördinatie van de inspectieactiviteiten op regionaal niveau. Het totale aantal inspecties dat van 2020 tot 2024 door de lidstaten en het EFCA in het kader van gezamenlijke inzetplannen werd uitgevoerd, bedroeg meer dan 230 000, waarvan meer dan 45 000 in 2024. Het percentage vermoedelijke[17] inbreuken door marktdeelnemers voor zowel inspecties op zee als inspecties aan land is in dezelfde periode eveneens verdubbeld, waarbij de gemiddelden per jaar en per zeebekken variëren van 2 % tot meer dan 50 %[18]. De meeste vermoedelijke inbreuken door marktdeelnemers die tijdens de inspecties in het kader van de gezamenlijke inzetplannen op zee en aan land werden vastgesteld, hadden betrekking op onjuiste vangstgegevens en niet-naleving van de voorschriften inzake technische maatregelen. In 2024 maakten vermoedelijke inbreuken door marktdeelnemers in verband met onjuiste rapportage meer dan 40 % van het totale aantal vermoedelijke inbreuken in alle gebieden behalve de Middellandse Zee uit. Inbreuken in verband met onjuiste rapportage waren in de Oostzee goed voor bijna 80 % van de vermoedelijke inbreuken door marktdeelnemers en stegen in de gezamenlijke inzetplannen voor de westelijke wateren van het noordoostelijke gedeelte van de Atlantische Oceaan tot 50 %. In het gezamenlijke inzetplan voor de Middellandse Zee waren vermoedelijke inbreuken in verband met niet-naleving door marktdeelnemers van de voorschriften inzake technische maatregelen en onjuiste rapportage goed voor 30 % van alle vermoedelijke inbreuken, terwijl de resterende 70 % van de vermoedelijke inbreuken betrekking had op niet-naleving van andere regels of traceerbaarheid[19].

De afgelopen jaren bleek het nut van nieuwe technologieën, zoals aardobservatietechnologieën, voor visserijcontrole. Via samenwerking met het Europees Agentschap voor maritieme veiligheid (EMSA) levert EFCA een maritiem beeld aan de Commissie en de autoriteiten van de lidstaten (informatiebeheersysteem), waarbij het EFCA gebruikmaakt van teledetectie via satelliet voor de opsporing van vaartuigen, de identificatie van doelwitten en andere specifieke controletaken.

2.4. Controle van de aanlandingsverplichting

De aanlandingsverplichting, die sinds januari 2019 volledig van kracht is, is een van de kernonderdelen van het GVB. Sinds het begin van de gefaseerde invoering ervan in januari

---

16 Het oostelijke gedeelte van de Atlantische Oceaan en de Middellandse Zee; de Zwarte Zee; de Oostzee; de Noordzee en ICES-sector IIa; sinds 2024 de westelijke wateren van het noordoostelijke gedeelte van de Atlantische Oceaan en de Indische Oceaan.

17 De term "vermoedelijke inbreuken" verwijst naar inbreuken die door een inspecteur zijn vastgesteld en in het inspectieverslag zijn vermeld, voordat de bevoegde autoriteit of een rechter een beslissing neemt.

18 EFCA Annual Report for 2019.pdf.

19 Eén mediterrane lidstaat heeft een aanzienlijk aantal marktinspecties uitgevoerd, wat dit verschil tussen het gezamenlijk inzetplan voor de Middellandse Zee en andere gezamenlijke inzetplannen op zijn minst voor een deel verklaart.

2015 hebben de lidstaten weinig vooruitgang geboekt bij de controle op die verplichting en de handhaving van de toepassing ervan. De Commissie heeft een aantal audits uitgevoerd ter evaluatie van de maatregelen die de lidstaten hebben genomen om de controle op en handhaving van de aanlandingsverplichting en de nauwgezette documentatie van alle vangsten te waarborgen. Uit deze audits blijkt (in combinatie met andere verslagen zoals evaluatieverslagen die door het EFCA in samenwerking met regionale groepen van controledeskundigen[20] zijn opgesteld en verslagen van lidstaten) dat er in verschillende zeebekkens sprake is van omvangrijke, illegale en ongedocumenteerde teruggooi van vangsten. Tegen vijf lidstaten werden inbreukprocedures ingeleid omdat zij hadden nagelaten de nodige maatregelen te treffen om de controle op en handhaving van de aanlandingsverplichting te waarborgen. Deze inbreukprocedures werden afgesloten in 2024, toen er bij de herziene controleverordening nieuwe regels werden ingevoerd om de doeltreffende controle op en handhaving van de aanlandingsverplichting aan te scherpen. Deze nieuwe regels omvatten verbeterde en gedigitaliseerde systemen voor vangstregistratie en -rapportage, een strenger sanctiesysteem voor gevallen van niet-naleving, en de verplichte installatie uiterlijk op 10 januari 2028 van operationele boordsystemen voor elektronische monitoring op afstand (REM), waaronder gesloten televisiecircuits (CCTV). Ze kunnen ook andere instrumenten en/of apparatuur voor vangstvaartuigen met een lengte over alles van 18 meter of meer, waarbij de kans op niet-naleving van de aanlandingsverplichting groot is, omvatten.

Van REM-systemen, met geïntegreerde CCTV en sensoren, is aangetoond dat die voor de lidstaten de meest kostenefficiënte manier is om de controle op en de handhaving van visserijactiviteiten op zee te waarborgen. Het EFCA heeft in 2024 in samenwerking met de lidstaten technische richtsnoeren en minimumspecificaties voor elektronische monitoring op afstand geactualiseerd[21].

Vooruitlopend op de uiterste termijn van 2028 heeft de Commissie samen met het EFCA een risicobeoordelingsmethode ontwikkeld om te bepalen welke vlootsegmenten met een hoog risico met een REM-systeem moeten worden uitgerust. Er zullen gedetailleerde regels en technische specificaties voor de installatie en werking van REM-systemen worden ontwikkeld, waarbij rekening wordt gehouden met de technische richtlijnen van het EFCA.

2.5. Inspecties en handhaving

Het aantal personen dat door de lidstaten is gemachtigd om visserijinspecties uit te voeren, is stabiel gebleven: dit waren er 13 449 in 2020 en 13 490 in 2024. Omdat de bevoegdheden van de inspecteurs van lidstaat tot lidstaat verschillen is het moeilijk te beoordelen of het aantal personeelsleden dat zich bezighoudt met visserijcontrole daadwerkelijk is toegenomen[22].

---

20 Compliance Evaluation — European Fisheries Control Agency.

21 Technical guidelines and specifications for the implementation of Remote Electronic Monitoring (REM) in EU fisheries (2019) - European Fisheries Control Agency.pdf.

22 Diverse nationale agenten kunnen als inspecteurs worden beschouwd, variërend van gespecialiseerde visserijinspecteurs tot de politie en agenten die als douanebeambten werkzaam zijn.

De lidstaten hebben in de periode 2020-2024 in totaal 367 227 inspecties gemeld. Uit een vergelijking van de inspecties op de vier belangrijkste locaties blijkt dat 50 % werd uitgevoerd in de haven/bij aanlanding, 25 % op zee, 21 % op de markt en 4,5 % tijdens het vervoer.

De lidstaten meldden dat er in 2020 1 061 patrouillevaartuigen[23] werden gebruikt voor visserijinspecties en 1 015 in 2024 met in totaal ruim 115 000 patrouilledagen op zee in de verslagperiode 2020-2024, vergeleken met de bijna 100 000 patrouilledagen op zee die voor 2015-2019 werden gemeld. De lidstaten meldden ook in totaal 72 patrouillevliegtuigen voor visserijcontrole en -toezicht tot 2024, met in totaal bijna 33 000 patrouille-uren tijdens de periode van vijf jaar. Ook het gebruik van nieuwe technologieën voor toezicht is toegenomen. Zeven lidstaten meldden tot 2024 56 drones te hebben ingezet, een stijging ten opzichte van de vorige rapportage tot 2019, toen dit er 39 waren

In de periode 2020-2024 hebben de lidstaten meer dan 551 500 vermoedelijke inbreuken door marktdeelnemers gemeld. Het aantal ernstige inbreuken vertoonde een algemene opwaartse trend, met een stijging van ongeveer 1 445 in 2020 tot 1 979 in 2024. Gemiddeld kon voor ongeveer 1 op de 8 vermoedelijke inbreuken worden vastgesteld dat het een daadwerkelijke inbreuk betrof.

De meest voorkomende vermoedelijke inbreuken door marktdeelnemers hadden betrekking op visserijlogboeken en aangiften van aanlanding (26 %), traceerbaarheid (25 %) en vissersvaartuigen waarvoor geen verplichting tot het bijhouden van een logboek gold of waarvoor niet aan de vereisten voor aangiften van aanlanding hoefde te worden voldaan (8%). Het percentage vermoedelijke inbreuken voor elke titel van de controleverordening was: 53 % voor titel IV: Visserijcontrole; 41 % voor titel V: Controle op de afzet en 6 % voor titel III: Algemene voorwaarden voor toegang tot de wateren en de hulpbronnen.

De Commissie heeft in 2019 een studie laten uitvoeren naar de sanctiestelsels van de lidstaten[24]. Het doel was een diepgaande analyse en beoordeling te geven van de werking van de nationale sanctiestelsels en van de sancties die de lidstaten tussen 2015 en 2019 voor inbreuken hebben opgelegd. Uit de resultaten van de studie bleek dat het noodzakelijke rechtskader in de lidstaten grotendeels volledig was en dat veel lidstaten hun rechtskader de afgelopen vijf jaar ten opzichte van de vijf jaar daarvoor hadden verbeterd. Uit de studie bleek echter ook dat in sommige lidstaten de invoering van het puntensysteem vertraging had opgelopen of nog niet operationeel was en bleken er andere tekortkomingen bij de uitvoering, zoals de duur van de procedure voor het sanctieproces en het niveau van de opgelegde sancties. Uit deze bevindingen bleek dat de situatie in 2015-2019 weliswaar was verbeterd ten opzichte van 2010-2014, maar dat er meer had moeten worden gedaan om gelijke voorwaarden te waarborgen en om ervoor te zorgen dat de sancties die in elke lidstaat worden opgelegd doeltreffend, afschrikkend en evenredig zijn. Op basis van de bevindingen van de studie en andere relevante gegevens heeft de Commissie 15 specifieke pre-inbreukdialogen met de betrokken lidstaten gevoerd. Er moet rekening worden gehouden met de inhoudelijke wijzigingen die voortvloeien uit de herziene controleverordening, waarbij vanaf 10 januari 2026 de handhavings- en

[23] Patrouillevaartuigen voor één doel en patrouillevaartuigen voor meerdere doelen.

[24] Studie naar de sanctiesystemen van de lidstaten voor inbreuken op de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid.

sanctiesystemen van de lidstaten voor visserijovertredingen nader worden versterkt en geharmoniseerd. Deze wijzigingen zullen ertoe bijdragen dat de resterende zwakke punten in de handhaving door de lidstaten worden aangepakt, onder meer door de minimale administratieve sancties te harmoniseren, de lijst van ernstige inbreuken uit te breiden en de bestaande regels inzake het puntensysteem voor kapiteins aan te scherpen.

2.6 Gegevens en informatie

De lidstaten melden regelmatig vangst- en inspanningsgegevens aan de Commissie. Hierdoor kan toezicht op de totaal toegestane vangsten en de benutting van het quotum worden gehouden. Het waarborgen van gegevenskwaliteit is een essentieel onderdeel van de inspanningen van de lidstaten en de Commissie om het toezicht op de quota te verbeteren, waarbij de kwaliteit van de gegevens wordt gewaarborgd door passende validering en kruiscontroles van de gegevens. Wat betreft de verplichting om een geautomatiseerd systeem voor kruiscontroles en gegevensvalidering op te zetten, maken 8 van de 22 lidstaten inmiddels volledig gebruik van automatische verificatie en kruiscontroles. De meeste lidstaten maken nog geen volledig gebruik van de op grond van artikel 109 van de controleverordening vereiste automatische validering en kruiscontrole van visserijgegevens. Hoewel de meeste lidstaten de benodigde IT-systemen hebben opgezet, beschikken veel lidstaten niet over systematische, gedocumenteerde procedures om afwijkingen in gegevens, zoals discrepanties in vangstdocumentatie en onaannemelijke vangstgegevens, op te sporen en op te volgen. De lidstaten moeten uiterlijk op 10 januari 2027 de nodige maatregelen hebben genomen om te voldoen aan de in de artikelen 49 tot en met 52 van Uitvoeringsverordening (EU) 2025/2196 van de Commissie vastgestelde uniforme voorwaarden voor gegevensvalidering en kruiscontroles. Er zijn momenteel drie lidstaten die naast handmatige verificaties gedeeltelijk geautomatiseerde kruiscontroles uitvoeren, terwijl zeven lidstaten nog geen geautomatiseerde kruiscontrolesystemen hebben opgezet.

Om de doeltreffendheid en doelmatigheid van de gegevensuitwisseling te verbeteren, heeft de Commissie in 2016 een bindend tijdschema voor de lidstaten vastgesteld voor de invoering van de VN/FLUX-norm (visserijtaal voor universele uitwisseling van de Verenigde Naties) voor het beheer van visserijgegevens. Met de VN/FLUX-norm kunnen regionale organisaties voor visserijbeheer en landen overal ter wereld voor het eerst één universele norm hanteren om de verzameling en verspreiding van hun gegevens over gevangen visserijproducten te automatiseren. De norm wordt ook geharmoniseerd met normen voor elektronische gegevensuitwisseling in andere sectoren die gebruikmaken van normen van het Centrum van de Verenigde Naties voor de bevordering van handel en elektronisch zakendoen (VN/CEFACT-normen), bv. voor belastingen en de traceerbaarheid van levensmiddelen. Tijdens de verslagperiode heeft de Commissie intensief samengewerkt met de lidstaten om ervoor te zorgen dat zij de VN/FLUX-norm hanteren. Inmiddels maken de Commissie en alle 23 betrokken lidstaten gebruik van het uitwisselingssysteem FLUX-transportlaag (FLUX TL). Alle uitwisselingen van visserijgegevens vinden plaats via een centraal platform voor gegevensuitwisseling dat door DG MARE wordt beheerd. Dit platform kan ook worden gebruikt om gevalideerde gegevens en inhoud in standaardformaten naar de Commissie te

sturen. Alle lidstaten wisselen inmiddels volgens de VN/FLUX-norm geaggregeerde vangstgegevens, positiegegevens van het vaartuigen en vlootgegevens met de Commissie uit.

3. Door de Commissie ondernomen acties

Tijdens de verslagperiode is de Commissie een centrale rol blijven spelen bij de ondersteuning van en het toezicht op de uitvoering van het visserijcontrolesysteem van de Unie. Zo werden onder meer de structuren voor de uitwisseling van visserijgegevens in stand gehouden, werden er audits en verificaties uitgevoerd, kregen de lidstaten richtsnoeren aangereikt en werkten groepen van deskundigen aan de verduidelijking van de technische aspecten van de controleregels. Door deze acties werd de uitvoering van de controleverordening versterkt en werd bijgedragen aan een samenhangender en doeltreffender controlesysteem in de gehele Unie.

3.1. Wetgeving en beleidsontwikkeling

Een belangrijke ontwikkeling tijdens de verslagperiode was het politieke akkoord dat het Europees Parlement en de Raad hebben bereikt en dat heeft geleid tot de vaststelling van de herziene visserijcontroleverordening, die sinds januari 2024 van kracht is. De herziening is een antwoord op de uitdagingen die al lange tijd uit evaluaties, audits en overleg met belanghebbenden naar voren komen en laat zien dat wordt erkend dat doeltreffende controle essentieel is voor duurzame visserij, eerlijke concurrentie en consumentenvertrouwen.

Bij de herziening wordt ook rekening gehouden met nieuwe wetenschappelijke en technologische kennis. Het vergroot de mogelijkheden van de Unie om in overeenstemming met de internationale verplichtingen illegale, ongemelde en ongereglementeerde visserij (IOO-visserij) te voorkomen. Eerlijke concurrentie tussen de lidstaten en gelijke behandeling van marktdeelnemers staan centraal in het herziene systeem, waarin de definities in het GVB en de levensmiddelenwetgeving op elkaar worden afgestemd en de controleregels worden uitgebreid naar een breder scala aan activiteiten en vaartuigen. Bij de herziening is prioriteit gegeven aan de vereenvoudiging en verlichting van de administratieve lasten, grotendeels via digitalisering en op een geleidelijke manier over vijf jaar.

Met het nieuwe kader wordt de controle van het net tot op het bord uitgebreid gemoderniseerd. Digitale rapportage wordt de norm voor alle vaartuigen, met e-logboeken, aangiften van aanlanding en verkoopdocumenten die volledi ger en tijdiger informatie bieden. De positiegegevens van vaartuigen zullen in real time worden doorgegeven en digitale traceerbaarheid zal gelden binnen de hele toeleveringsketen, met inbegrip van ingevoerde producten, zodat alle visserij- en aquacultuurproducten tot aan hun bron kunnen worden getraceerd. Met het systeem wordt het toezicht uitgebreid naar recreatie- en kleinschalige visserij en wordt een betere registratie van bijvangsten van kwetsbare soorten vereist. Ook worden hiermee de regels voor teruggave en melding van afgedankt vistuig aangescherpt om zwerfafval op zee tegen te gaan.

Het toezicht op de aanlandingsplicht kan door middel van REM, inclusief CCTV, worden verbeterd voor vaartuigen met een lengte over alles van meer dan 18 meter die als hoog risico

worden beoordeeld. Het handhavingskader is geactualiseerd en vereenvoudigd, biedt een duidelijker definitie van wat een ernstige inbreuk is en omvat een geharmoniseerder en transparanter puntensysteem en verbeterde nationale registers van inbreuken, die een systematische informatie-uitwisseling ondersteunen. Samen zorgen deze veranderingen voor een samenhangender en voorspelbaarder handhavingsklimaat en voor meer vertrouwen in het GVB.

Met de herziening wordt ook voortgebouwd op de bevindingen van de Refit-evaluatie van de vorige controleverordening, waarin de behoefte aan eenvoudiger en doelmatiger regels werd benadrukt. Deze aandacht voor vereenvoudiging komt in het gehele nieuwe kader terug. De Commissie is de Refit-beginselen tijdens de voorbereiding van de secundaire wetgeving blijven toepassen, en heeft daarbij bijzondere aandacht geschonken aan vereenvoudiging, evenredigheid en praktische uitvoering. Veel technische bepalingen zullen ook geleidelijk worden geconsolideerd en geactualiseerd door middel van een reeks uitvoeringshandelingen en gedelegeerde handelingen, waarbij naar verwachting het aantal bestaande artikelen en bijlagen in de uitvoeringshandeling van 2011[25] zal worden teruggebracht en duidelijker en meer operationele richtsnoeren zullen worden geboden. In overeenstemming met de agenda voor betere regelgeving van de Commissie worden met de herziening onnodige administratieve lasten verminderd, papieren processen vervangen door digitale hulpmiddelen, de rapportage- en traceerbaarheidsvoorschriften gestroomlijnd en definities en procedures verduidelijkt ten behoeve van een grotere rechtszekerheid.

Nu de herziene controleverordening is vastgesteld, kan de aandacht op de uitvoering worden gevestigd. De Commissie heeft momenteel een uitgebreide reeks uitvoeringshandelingen en gedelegeerde handelingen in voorbereiding om te voorzien in de nodige technische specificaties voor de gefaseerde toepassing van de nieuwe regels in 2024, 2026[26], 2027 en 2028. Deze handelingen hebben onder meer betrekking op gedetailleerde vereisten voor elektronische rapportage, digitale traceerbaarheid, geolocatiehulpmiddelen voor kleinere vaartuigen, REM en weeg- en steekproefprocedures. De Commissie heeft uitgebreid met de lidstaten en belanghebbenden overlegd om ervoor te zorgen dat de secundaire wetgeving operationeel, evenredig en in overeenstemming met controle op basis van risicoanalyse is.

De herziene wetgeving biedt een moderner, doelmatiger en transparanter controlekader dat bijdraagt aan duurzame visserij, eerlijke concurrentie en goed geïnformeerde consumenten. De Commissie zal er in de komende jaren op toezien dat het nieuwe systeem in de gehele Unie volledig en consequent wordt toegepast, zodat de doelstellingen van het GVB in de praktijk worden gehaald. De Commissie stelt zich met haar inspanningen ten doel om te zorgen voor vereenvoudiging en verlichting van de administratieve lasten. Ook de lidstaten spelen een cruciale rol bij de uitvoering en moeten de vele overgangsperioden waarin het herziene kader voorziet ten volle benutten om die uitvoering op hun niveau voor te bereiden.

---

[25] Uitvoeringsverordening (EU) nr. 404/2011 van de Commissie van 8 april 2011 houdende bepalingen voor de uitvoering van Verordening (EG) nr. 1224/2009 van de Raad tot vaststelling van een communautaire controleregeling die de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid moet garanderen.

[26] C(2025)5784, C(2025)7501, C(2025)815, C(2025)2888.

3.2. Gegevens en informatie

De Commissie is tussen 2020 en 2024 de nodige IT-infrastructuur blijven ontwikkelen en onderhouden zodat de lidstaten visserijgegevens in het VN/FLUX-formaat kunnen uitwisselen. De FLUX TL-software is technologisch inmiddels zo ver ontwikkeld dat deze kan omgaan met het volume van de gegevensuitwisseling, dat verder zal toenemen naarmate de verplichting van VMS- en e-logboekrapportage in het kader van de herziene controleverordening naar alle vaartuigen wordt uitgebreid.

De Commissie is doorgegaan met het voorstellen van uitvoeringsdocumenten, in de vorm van uitvoeringshandelingen en gedelegeerde handelingen, die de gedetailleerde regels voor gegevensuitwisseling zowel binnen de EU als met internationale partners bevatten. Deze documenten worden met de lidstaten overeengekomen via de groep van deskundigen inzake het elektronische meldsysteem en gegevensbeheer.

De Commissie heeft gestandaardiseerde formaten ontwikkeld voor de uitwisseling van gegevens over vismachtigingen en inspectieverslagen. Het Licence-systeem voor de uitwisseling van vismachtigingen tussen de lidstaten, derden en de Commissie is in december 2020 operationeel geworden. De ontwikkeling ervan is doorgegaan en behelst inmiddels alle machtigingen voor de externe vissersvloot. Momenteel verloopt de communicatie tussen de lidstaten en de Commissie voor alle machtigingen volledig elektronisch, behalve voor de Iccat (Internationale Commissie voor de instandhouding van Atlantische tonijnen) en de Algemene Visserijcommissie voor de Middellandse Zee. Van een volledig elektronische uitwisseling tussen de Commissie en de derde partij is sprake in het geval van Noorwegen, de Visserijorganisatie voor het noordwestelijke deel van de Atlantische Oceaan en de NEAFC (Visserijcommissie voor het noordoostelijke deel van de Atlantische Oceaan).

De recreatievisserij, voorheen een blinde vlek in de regelgeving, valt ook onder de herziene controleverordening, waarmee een belangrijke maas in de wet op het gebied van vangstrapportage is gedicht en de impact van de recreatievisserij op bepaalde bestanden nu ook inzichtelijk wordt gemaakt. De Commissie is in november 2019 op verzoek van het Europees Parlement een proefproject gestart om een “controlestelsel voor de recreatieve zeebaarsvangst” te ontwikkelen en te testen[27]. Een externe contractant heeft een geïntegreerd IT-instrument ontwikkeld waarmee recreatieve vissers de nationale autoriteiten snel kunnen informeren over hun dagelijkse vangsten door deze te registreren. Voor het ontvangen van de vangstgegevens is een webplatform ontwikkeld (RecFishing.eu), dat naar aanleiding van het succes van het proefproject verder is uitgebreid om te dienen als grondslag voor een oplossing voor de gehele rapportageketen waarin de herziene controleverordening voorziet[28]. De resultaten werden in

[27] Controlestelsel voor de recreatieve zeebaarsvangst.

[28] Deze oplossing voor de gehele rapportageketen, waarvan 13 lidstaten verzochten om deze te gebruiken, is op 9 januari 2026 in gebruik genomen.

december 2020 tijdens het webinar "Monitoring and control of recreational fisheries" gepresenteerd[29].

3.3. Verificatie- en toezichtactiviteiten van de Commissie

De lidstaten moeten ervoor zorgen dat zij over doeltreffende visserijcontrolesystemen beschikken. De Commissie is verantwoordelijk voor het toezicht op de toepassing van de controleverordening en de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid door de lidstaten. Om de doeltreffendheid van de controlesystemen van de lidstaten en de naleving van de regels van het gemeenschappelijk visserijbeleid door de lidstaten te verifiëren, voert de Commissie audits, verificaties, autonome inspecties uit.

Tijdens de verslagperiode heeft de COVID-19-pandemie de mogelijkheid van de Commissie om audits en verificaties uit te voeren aanzienlijk beperkt. Ondanks deze uitdagingen werden er ongeveer vijftig audits en verificaties uitgevoerd, waaronder de opvolging van lopende actieplannen (zie hieronder). In deze periode lag de nadruk vooral op het wegen van de aanlandingen en de vangstrapportage in de acht Oostzeelidstaten en in Frankrijk, Spanje, Ierland en Nederland. In verschillende van deze lidstaten brachten de audit en de verificaties ernstige tekortkomingen aan het licht; deze zouden ertoe kunnen leiden dat de vangsten onjuist worden gerapporteerd en overbevissing daardoor in de hand wordt gewerkt. De samenwerking met deze lidstaten om corrigerende maatregelen vast te stellen om de tekortkomingen aan te pakken, is een prioriteit. Ook werd een reeks audits verricht om de uitvoering van het meerjarenplan voor het westelijke Middellandse Zeegebied in Italië, Spanje en Frankrijk en de naleving van de aanlandingsverplichting in Spanje, Frankrijk, België, Ierland en Nederland te beoordelen.

In veel gevallen werden de bevindingen van audits en verificaties met succes door de lidstaten aangepakt in het kader van informele bilaterale uitwisseling.

Tussen 2020 en 2024 heeft de Commissie 37 pre-inbreukdialogen met 21 lidstaten over visserijcontrole ingeleid; deze zijn alle afgesloten. Vier in 2019 gestarte pre-inbreukdialogen liepen aan het einde van de verslagperiode nog.

Indien de Commissie tekortkomingen in de controlesystemen van de lidstaten vaststelt waarvoor de lidstaten meer inspanningen moeten verrichten en meer tijd nodig hebben om die aan te pakken, kan zij met die lidstaten actieplannen opstellen. Tussen 2020 en 2024 heeft de Commissie drie nieuwe actieplannen opgesteld, waarmee het totale aantal lopende actieplannen op vijftien komt. De belangrijkste doelstellingen daarvan zijn het aanpakken van de tekortkomingen die zijn vastgesteld in het vangstregistratiesysteem, het verbeteren van de sanctiesystemen, het verbeteren van het risicobeheerproces en het versterken van de systemen voor gegevensvalidering en traceerbaarheid.

Ten slotte heeft de Commissie in de periode 2020-2024 tien inbreukprocedures in het kader van visserijcontrole tegen lidstaten ingeleid. Deze procedures hadden betrekking op: i) de

[29] https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/news/webinar-recreational-fisheries-monitoring-and-control-2020-12-04_en.

controle van viskwekerijen in de visserij op blauwvintonijn[30]; ii) de naleving van de verplichtingen inzake controle en handhaving van de aanlandingsverplichting[31]; iii) de naleving van de EU-wetgeving inzake de externe vloot[32]; iv) de naleving van de EU-wetgeving inzake het wegen en registreren van vangsten[33]; en v) de naleving van de EU-wetgeving met betrekking tot wegen, vangstregistratie, vervoer en traceerbaarheid[34]. Negen van deze procedures werden afgesloten, terwijl er één aan het einde van de verslagperiode nog liep[35]. Eén inbreukprocedure, over de naleving van bepaalde bepalingen inzake weging en vangstrapportage, die in 2014 was gestart, werd gesloten[36]. Een inbreukprocedure met betrekking tot het puntensysteem voor ernstige inbreuken werd ook afgesloten[37].

4. Visserijcontrole en uitvoering van het GVB en het EFMZV/EFMZVA

De controleverordening is met name een van de belangrijkste pijlers van de uitvoering van het gemeenschappelijk visserijbeleid, met name omdat daarin de regels voor de melding van vangsten zijn vastgelegd. Deze regels zijn van essentieel belang voor de controle op de naleving van de jaarlijks vastgestelde vangstbeperkingen. In 2024 heeft de Commissie een nieuw IT-systeem voor geaggregeerde vangst- en inspanningsrapportage in gebruik genomen en haar capaciteiten voor het bewaken van vangstbeperkingen en rapportage in het kader van internationale overeenkomsten verbeterd. De tijdigheid en volledigheid van de rapportage door de lidstaten is in de loop van de periode verbeterd, maar er zijn op dit gebied nog enkele hardnekkige tekortkomingen. Door een gebrek aan tijdige en nauwkeurige rapportage wordt de opvolging van het quotumverbruik en de werking van overdrachten en verlagingen belemmerd.

Het gebruik van het Europees Fonds voor maritieme zaken en visserij (EFMZV) en het Europees Fonds voor maritieme zaken, visserij en aquacultuur (EFMZVA) is cruciaal gebleken bij de ondersteuning van de visserijcontrole-inspanningen van een aantal lidstaten, waardoor het EFMZV en het EFMZVA essentiële pijlers van het EU-kader voor visserijcontrole zijn geworden. In het kader van het EFMZV hebben de lidstaten voor de periode 2014-2023 418 miljoen EUR aan uit het EFMZV subsidiabele uitgaven voor controle- en handhavingsactiviteiten gemeld[38]. Van de vele soorten investeringen waren de voornaamste drie: i) aanschaf, installatie en technologische ontwikkeling (95 miljoen EUR); ii) de aanschaf van andere controlemiddelen (EUR 87 miljoen); en iii) operationele kosten (82 miljoen EUR).

30 Kroatië en Malta.

31 Nederland, Ierland, België, Frankrijk, Spanje.

32 Frankrijk.

33 Nederland.

34 België.

35 Nederland.

36 Denemarken.

37 Ierland.

38 De EFMZV-financiering had betrekking op 2014 tot 2020, waarbij bepaalde uitgaven doorliepen tot na 2020. De EFMZVA-financiering begon in 2021. Het is niet mogelijk om de uitgaven voor 2020-2024 afzonderlijk te behandelen.

Deze drie soorten investeringen waren samen goed voor ongeveer 63 % van de totale uit het EFMZV subsidiabele uitgaven voor controle en handhaving.

In het kader van het EFMZVA hebben de lidstaten 479 miljoen EUR aan programma's aangegeven voor het interventietype "Controle en handhaving" bij SO1.4 (het bevorderen van efficiënte controle en handhaving in de visserij, waaronder de bestrijding van IOO-visserij, en het bevorderen van betrouwbare gegevens voor besluitvorming met kennis van zaken). Eind 2024 meldden de lidstaten voor het interventietype "Controle en handhaving" EFMZVA-steun (vastgelegde bedragen voor begunstigden) ten bedrage van 118 miljoen EUR en uit het EFMZVA subsidiabele uitgaven ten bedrage van 26 miljoen EUR. Van de 118 miljoen EUR aan EFMZVA-steun werd 99,2 miljoen EUR, of 84 %, vermeld onder de soort concrete actie "Controle en handhaving (publiek)". De andere soorten concrete actie waren samenwerking (8,7 miljoen EUR), inspecties (3,9 miljoen EUR), IT — software (3,1 miljoen EUR), controle en handhaving (particulier), evenementen, governance, IT-ontwikkeling en -onderhoud, kennisdeling en coördinatie van de observatie.

5. Coördinatie met de lidstaten, het EFCA en niet-EU-partners in internationale fora

De doeltreffende en doelmatige toepassing van het visserijcontrolesysteem vereist voortdurende interactie en samenwerking tussen lidstaten, de Commissie en het EFCA. Die toepassing vereist ook internationale samenwerking met niet-EU-landen en regionale organisaties voor visserijbeheer.

De Commissie bespreekt de uitvoering van de controleverordening regelmatig met lidstaten en het EFCA in de groep van deskundigen inzake visserijcontrole. Handhavingskwesties worden besproken in de groep van deskundigen inzake naleving, terwijl de ontwikkelingen en uitvoering op IT-gebied worden besproken in de groep van deskundigen inzake ERS en gegevensbeheer.

Op EU-niveau werken de Commissie en het EFCA nauw samen om een doelmatige uitvoering van het visserijcontrolesysteem te waarborgen, informatie en gegevens uit te wisselen en deel te nemen aan verschillende bijeenkomsten over visserijcontrole. De Commissie is met name betrokken bij: i) de door de regionale groepen van deskundigen inzake controle en adviesraden georganiseerde activiteiten, indien van toepassing; ii) de door het EFCA georganiseerde activiteiten om gezamenlijke inzetplannen uit te voeren; en iii) de EFCA-werkgroep voor elektronische inspectie- en bewakingsverslagen.

Als wereldleider op het gebied van oceaangovernance en overtuigd bestrijder van IOO-visserij is de EU actief betrokken bij het bevorderen van betere oceaangovernance, met inbegrip van controlemaatregelen. In overeenstemming met de internationale agenda voor oceaangovernance[39] werkt de Commissie nauw samen met partners over de hele wereld, zoals regionale organisaties voor visserijbeheer[40] en internationale organisaties[41]. Zij werkt ook

[39] In actie 7 van de agenda wordt opgeroepen tot de bestrijding van illegale visvangst en de wereldwijde versterking van het duurzame beheer van de voedselvoorraden van de oceanen: https://ec.europa.eu/oceans-and-fisheries/ocean/international-ocean-governance_nl.

[40] Regionale organisaties voor visserijbeheer.

[41] Internationale overeenkomsten.

bilateraal en multilateraal samen met naburige kuststaten die geen lid zijn van de EU, zoals het Verenigd Koninkrijk, landen die met de EU samenwerken in visserijovereenkomsten[42] en niet-EU-landen die deelnemen aan IOO-dialogen[43],teneinde: i) te zorgen voor een gelijk speelveld bij de visserijcontrole; ii) de naleving van visserijafspraken te waarborgen; iii) de nieuwste normen voor visserijcontrole en gegevensuitwisseling toe te passen[44]; en iv) te zorgen voor een goede opvolging van niet-naleving.

6. Conclusie

Bij de uitvoering en evaluatie van de controleverordening is eens te meer gebleken dat visserijcontrole een cruciale rol speelt bij het verwezenlijken van de doelstellingen van het GVB. In de afgelopen verslagperiode zijn er vorderingen gemaakt op het gebied van de modernisering van het visserijcontrolesysteem door middel van een ingrijpende herziening van de basisverordening, wat zal zorgen voor een betere naleving en waarmee de duurzame visserij verder zal worden ondersteund. Dankzij de inspanningen van de Commissie om IT-infrastructuur te ontwikkelen, audits uit te voeren en richtsnoeren van deskundigen te bieden, kunnen de lidstaten de controleverordening doeltreffender uitvoeren. Deze initiatieven hebben geleid tot verbeteringen in de uitwisseling van gegevens en de handhaving van instandhoudingsmaatregelen en hebben het proces van quotumoverdrachten gestroomlijnd, wat tot meer transparantie en doelmatigheid heeft geleid.

Een veelvuldiger gebruik van nieuwe bewakingstechnologieën, zoals drones en geavanceerde elektronische meldsystemen, heeft de doeltreffendheid van de inspecties van en het toezicht op de visserij verhoogd en daarmee bijgedragen aan een betere naleving en duurzamere visserijpraktijken. De lidstaten hebben ook middelen ingezet om de meldings- en inspectiemogelijkheden te verbeteren, met een opmerkelijke stijging van het aantal patrouilledagen op zee — ondanks de COVID-19-pandemie tijdens de verslagperiode — en de operationele inzet van patrouillevliegtuigen.

Er zijn echter nog verschillende tekortkomingen en uitdagingen die de voortdurende aandacht van de lidstaten vereisen. Hardnekkige problemen zijn onder andere tekortkomingen bij het wegen en registreren van de vangst, problemen bij de controle op en handhaving van de aanlandingsverplichting zonder gebruik van REM-systemen, en de afhankelijkheid van onbetrouwbare papieren systemen. Ook moeten met het oog op een gelijk speelveld voor alle marktdeelnemers en betere handhavingsbepalingen tekortkomingen op het gebied van gegevensvaliderings- en traceerbaarheidssystemen en van de sancties bij overtredingen worden aangepakt.

Om deze uitdagingen aan te pakken, moeten de lidstaten samenwerken om corrigerende maatregelen ter versterking van de visserijcontrolesystemen uit te voeren. De actieplannen van de Commissie bieden samen met de lopende audits en verificaties een kader voor deze verbeteringen. Voor een duurzame visserij op de lange termijn is het van essentieel belang dat

---

42 Partnerschapsovereenkomsten inzake duurzame visserij.

43 Illegale visserij.

44 Dankzij de inspanningen van de EU heeft de NEAFC in november 2018 de FLUX-norm voor gegevensuitwisseling vastgesteld. De Commissie is ook in verschillende bilaterale fora, onder meer met Noorwegen en de Faeröer, onderhandelingen begonnen over de invoering van de VN/FLUX-norm.

de EU-wetgeving inzake weging, vangstregistratie, vervoer en traceerbaarheid wordt nageleefd.

In de toekomst zal de uitvoering van de herziene wetgeving inzake visserijcontrole een integraal onderdeel vormen van het antwoord van de EU op deze uitdagingen, onder andere door meer gebruik te maken van digitale hulpmiddelen om de activiteiten van de lidstaten en de marktdeelnemers te vereenvoudigen en de daarmee gepaard gaande administratieve lasten te verlichten. Het versterken van de handhavingsbepalingen, het waarborgen van de kwaliteit en de uitwisseling van visserijgegevens en het tot stand brengen van synergieën met overig beleid zijn alle van cruciaal belang. De toekomstige installatie van REM-systemen zal de bevoegde autoriteiten ook in staat stellen om illegale teruggooi vast te stellen en gevallen van niet-naleving aan te pakken. Met deze maatregelen wil de EU een leidende rol blijven spelen in het wereldwijde oceaanbeheer en tegelijkertijd de voor de toekomst van duurzame visserij noodzakelijke ecologische transformatie bevorderen.

Met de herziene controleverordening begint een nieuw hoofdstuk in de visserijcontrole op EU-niveau. De herziene verordening zorgt ervoor dat alle vissers, in alle zeebekkens, zich aan dezelfde regels houden. Ze beschermt eerlijke marktdeelnemers en versterkt de samenwerking en het vertrouwen tussen de lidstaten. Ze zorgt voor een algemene toepassing van technologie om de administratieve last voor lidstaten en exploitanten te verlichten. De komende jaren zullen van cruciaal belang zijn voor de uitvoering ervan wat betreft de door de Commissie vast te stellen secundaire wetgeving, de uitvoering door de lidstaten en de handhaving in alle zeebekkens en visserijtakken. De niet-aflatende politieke inzet en technische betrokkenheid van de lidstaten zal in dit opzicht onontbeerlijk zijn. Deze inspanningen zullen van cruciaal belang zijn voor de resultaten van de herziening van de controleverordening en om ervoor te zorgen dat het door de medewetgevers vastgestelde ambitieniveau wordt gehaald, met name wat betreft de versterking van de visserijcontrole en de vereenvoudiging door het gebruik van digitale hulpmiddelen. De Commissie is vastbesloten om op transparante wijze en in samenwerking met de lidstaten te blijven werken aan de uitvoering van de controleverordening.